IS-SUQ INTERN: IL-PRINĊIPJI ĠENERALI

Is-suq intern huwa żona ta' prosperità u libertà, li tagħti aċċess għal prodotti, servizzi, impjiegi, opportunitajiet ta' negozju u rikkezza kulturali. Sforzi kontinwi huma meħtieġa biex jiġi żgurat l-approfondiment ulterjuri tas-suq uniku li jista' jrendi gwadanji sinifikanti għall-konsumaturi u n-negozji tal-UE. B'mod partikulari, is-suq uniku diġitali jiftaħ opportunitajiet ġodda biex tiġi stimulata l-ekonomija (permezz tal-governanza elettronika (e-commerce)), filwaqt li titnaqqas il-burokrazija (permezz tal-governanza elettronika u d-diġitalizzazzjoni tas-servizzi pubbliċi). Riċerka reċenti tindika li l-prinċipji tal-moviment liberu tal-merkanzija u s-servizzi, flimkien mal-leġiżlazzjoni f'dan il-qasam jiġġeneraw benefiċċji stmati għal EUR 985 biljun fis-sena.

IL-BAŻI ĠURIDIKA U L-OBJETTIVI

L-Artikoli 4(2)(a), 26, 27, 114 u 115 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (TFUE). Is-suq komuni maħluq mit-Trattat ta' Ruma fl-1958 kien maħsub sabiex jelimina l-ostakli kummerċjali bejn l-Istati Membri bil-għan li tiżdied il-prosperità ekonomika u jingħata kontribut għal "unjoni dejjem eqreb fost il-popli tal-Ewropej". L-Att Uniku Ewropew tal-1986 inkluda l-objettiv li jiġi stabbilit is-suq intern fit-Trattat tal-Komunità Ekonomika Ewropea (KEE), u ddefinixxih bħala "żona mingħajr fruntieri interni li fiha l-moviment liberu ta' merkanzija, persuni, servizzi u kapital huwa żgurat".

IL-KISBIET

A. Is-suq komuni tal-1958

Is-suq komuni, l-objettiv prinċipali tat-Trattat ta' Ruma, , intlaħaq permezz tal-unjoni doganali tal-1968, it-tneħħija tal-kwoti, il-moviment liberu taċ-ċittadini u l-ħaddiema, u grad ta' armonizzazzjoni tat-taxxa bl-introduzzjoni ġenerali tat-taxxa fuq il-valur miżjud (VAT) fl-1970. Madankollu, il-libertà ta' kummerċ tal-merkanzija u s-servizzi u l-libertà tal-istabbiliment kienu għadhom limitati minħabba l-prattiki antikompetittivi kontinwi imposti minn awtoritajiet pubbliċi.

B. It-tnedija tas-suq intern fis-snin tmenin u l-Att Uniku Ewropew

In-nuqqas ta' progress fil-kisba tas-suq komuni fil-parti l-kbira kien attribwit għall-għażla ta' metodu ta' armonizzazzjoni leġiżlattiva dettaljat wisq u għar-regola li kienet tirrikjedi l-unanimità għad-deċiżjonijiet meħuda fil-Kunsill. F'nofs is-snin tmenin, id-dibattitu politiku dwar din il-kwistjoni wassal lill-KEE tqis approċċ aktar bir-reqqa bil-għan li tneħħi l-ostakli kummerċjali: is-suq intern.

L-Att Uniku Ewropew daħal fis-seħħ fl-1 ta' Lulju 1987, u stabbilixxa skadenza preċiża sal-31 ta' Diċembru 1992 biex jitlesta s-suq intern. Huwa saħħaħ ukoll il-mekkaniżmi ta' teħid ta' deċiżjonijiet għas-suq intern billi daħħal il-votazzjoni b'maġġoranza kwalifikata għat-tariffi doganali komuni, il-forniment liberu tas-servizzi, il-moviment liberu tal-kapital u l-approssimazzjoni tal-leġiżlazzjoni nazzjonali. Sa meta għaddiet l-iskadenza, aktar minn 90 % tal-atti leġiżlattivi mniżżla fil-White Paper tal-1985 kienu ġew adottati, fil-parti l-kbira tagħhom permezz tar-regola tal-maġġoranza kwalifikata.

C. Lejn responsabilità kondiviża sabiex jitlesta s-suq intern

Is-suq intern ta kontribut sinifikanti għall-prosperità u l-integrazzjoni tal-ekonomija tal-UE. Strateġija ġdida tas-suq intern li kienet topera bejn l-2003 u l-2010 ffukat fuq il-ħtieġa li jiġi ffaċilitat il-moviment liberu tal-merkanzija, li jiġu integrati s-swieq tas-servizzi, li jitnaqqas l-impatt tal-ostakli fiskali u li jiġi ssimplifikat l-ambjent regolatorju. Sar progress sostanzjali fil-ftuħ tas-servizzi tat-trasport, tat-telekomunikazzjonijiet, tal-elettriku, tal-gass u tal-posta.

Fil-komunikazzjoni bit-titolu 'Governanza aqwa tas-Suq Uniku' (COM(2012)0259) il-Kummissjoni pproponiet miżuri orizzontali bħal enfasi fuq regolamenti ġodda, ċari u li jistgħu jiġu implimentati faċilment, użu aħjar tal-għodod eżistenti tal-IT biex jiġi ffaċilitat l-eżerċizzju tad-drittijiet tas-suq uniku, u l-istabbiliment ta' ċentri nazzjonali li jissorveljaw l-operazzjoni tas-suq uniku. Il-monitoraġġ huwa parti integrali mir-rapporti annwali dwar l-integrazzjoni tas-suq uniku fil-kuntest tal-proċess tas-Semestru Ewropew.

D. It-tnedija mill-ġdid tas-suq intern fl-2010

F'Ottubru 2010 il-Kummissjoni ppubblikat komunikazzjoni bit-titolu 'Lejn Att dwar is-Suq Uniku' (COM (2010)0608) biex għal darb'oħra tagħti spinta lis-suq uniku Ewropew u tqiegħed lill-pubbliku, lill-konsumaturi u lill-SMEs fil-qalba tal-politika tas-suq uniku. Ġew ippreżentati sensiela ta' miżuri biex tingħata spinta lill-ekonomija tal-UE u jinħolqu l-impjiegi, u dan sarraf f'politika tas-suq uniku aktar ambizzjuża.

F'Ottubru tal-2012, il-Kummissjoni ppreżentat l-Att dwar is-Suq Uniku II (COM(2012)0573) sabiex jiġi żviluppat aktar is-suq uniku u jiġi utilizzat kompletament il-potenzjal mhux sfruttat tiegħu bħala mutur għat-tkabbir. L-Att jistabbilixxi 12-il azzjoni ewlenija għall-adozzjoni rapida mill-istituzzjonijiet tal-UE. Dawn l-azzjonijiet huma kkonċentrati fuq l-erba' muturi prinċipali tat-tkabbir, l-impjiegi u l-fiduċja: (1) in-netwerks integrati, (2) il-mobilità transkonfinali taċ-ċittadini u n-negozji, (3) l-ekonomija diġitali, u (4) l-azzjonijiet li jsaħħu l-koeżjoni u l-benefiċċji għall-konsumaturi.

L-Att dwar is-Suq Uniku II isegwi fuq il-passi ta' sett inizjali ta' miżuri ppreżentati mill-Kummissjoni — l-Att dwar is-Suq Uniku I — u jinkludi l-azzjonijiet li ġejjin li jimmiraw lejn suq uniku aktar profond u integrat aħjar:

— il-mobilità tan-negozju (eż. l-introduzzjoni ta' dispożizzjonijiet biex jimmobilizzaw l-investiment fuq terminu twil ta' żmien, l-immodernizzar tal-proċeduri ta' insolvenza, għajnuna għall-ħolqien ta' ambjent li joffri opportunità ġdida lil dawk l-intraprendituri li ma jkunux irnexxew);

— l-ekonomija diġitali (bħala pass lejn it-tlestija tas-suq uniku diġitali sal-2015, il-Kummissjoni pproponiet li l-kummerċ elettroniku jkun promoss fl-UE billi s-servizzi ta' ħlas isiru aktar faċli biex jintużaw, aktar affidabbli u aktar kompetittivi.

Ġiet enfasizzata wkoll il-ħtieġa li jiġu indirizzati l-kawżi ewlenin tan-nuqqas ta' investiment f'konnessjonijiet tal-broadband b'veloċità għolja u l-ħtieġa li l-fatturazzjoni elettronika issir parti mill-proċeduri tal-akkwist.

— fiduċja tal-konsumatur (eż. li jiddaħħlu miżuri biex ikun żgurat l-aċċess wiesa' għall-kontijiet bankarji, kif ukoll tariffi trasparenti u komparabbli relatati mal-kontijiet u bdil faċli minn kont bankarju għal ieħor).

Il-Kummissjoni kellha tippreżenta l-proposti leġiżlattivi ewlenin kollha marbuta mal-Att dwar is-Suq Uniku II sar-rebbiegħa tal-2013, u l-proposti mhux leġiżlattivi sal-aħħar tal-2013. Il-Parlament u l-Kunsill intalbu jadottaw proposti leġiżlattivi bħala kwistjoni ta' prijorità. Il-progress ġie ppreżentat fl-istudju bit-titolu "Single Market Act: State of Play"[1] .

Fit-28 ta' Ottubru 2015, il-Kummissjoni ppubblikat komunikazzjoni bit-titolu "Naġġornaw is-Suq Uniku: opportunitajiet aktar għaċ-ċittadini u għan-negozji" (COM(2015)0550), li iffokat fuq l-iżgurar ta' benefiċċji prattiċi għan-nies fil-ħajja tagħhom ta' kuljum u li joħolqu opportunitajiet addizzjonali għall-konsumaturi, il-professjonisti u n-negozji. Dan ikkomplementa l-isforzi tal-Kummissjoni biex tingħata spinta lill-investiment, jiġu sfruttati l-opportunitajiet tas-suq uniku diġitali u jitjiebu l-kompetittività u l-aċċess għall-finanzi. L-istrateġija kellha wkoll l-għan li tiżgura suq intern tal-enerġija li jiffunzjona sew u tippromwovi u tiffaċilita l-mobilità tal-forza tax-xogħol filwaqt li tipprevjeni l-abbuż tar-regoli.

Bħalissa, waħda mill-aktar kwistjonijiet ta' sfida fl-iżvilupp tas-suq intern hija l-implimentazzjoni tal-komponent diġitali tagħha. F'Mejju 2015, il-Kummissjoni adottat Strateġija għal Suq Uniku Diġitali (COM(2015)0192), li stabbilixxiet programm leġiżlattiv intensiv għall-bini ta' ekonomija diġitali Ewropea, li tlesta mit-tmien leġiżlatura tal-Parlament Ewropew.

IR-RWOL TAL-PARLAMENT EWROPEW

Il-Parlament kien il-mutur ewlieni fil-proċess li wassal biex jinħoloq is-suq intern. B'mod speċifiku, fir-riżoluzzjoni tiegħu tal-20 ta' Novembru 1997, il-Parlament appoġġja l-idea li sal-2002 is-suq intern jinbidel f'suq domestiku integrat bis-sħiħ. F'diversi riżoluzzjonijiet adottati fl-2006 (eż. dawk tat-12 ta' Frar, tal-14 ta' Frar, tas-16 ta' Mejju u tas-6 ta' Lulju), il-Parlament appoġġja l-idea li s-suq intern kien qafas komuni u punt ta' referenza għal bosta politiki tal-UE.

Il-Parlament kellu rwol attiv ukoll fit-tnedija mill-ġdid tas-suq intern. Fir-riżoluzzjoni tiegħu tal-20 ta' Mejju 2010 dwar ir-realizzazzjoni tas-suq uniku għall-konsumaturi u ċ-ċittadini, il-Parlament enfasizza li għandhom jittieħdu miżuri sabiex il-konsumaturi u l-SMEs jiġu infurmati u jingħataw aktar setgħa b'mod aktar effettiv, u biex tiżdied il-fiduċja taċ-ċittadini. Il-Parlament ippubblika risposti oħrajn għall-Att dwar is-Suq Uniku bi tliet riżoluzzjonijiet adottati fis-6 ta' April 2011: 'Governanza u Sħubija fis-Suq Uniku', 'Suq Uniku għall-Ewropej' u 'Suq Uniku għall-Impriżi u t-Tkabbir'.

[1]Dan l-istudju ġie kkummissjonat mid-Dipartiment Tematiku għall-Politiki Ekonomiċi, Xjentifiċi u tal-Kwalità tal-Ħajja fi ħdan il-Parlament Ewropew, f'isem il-Kumitat għas-Suq Intern u l-Ħarsien tal-Konsumatur (IMCO).

Ir-riżoluzzjoni tal-Parlament tal-20 ta' April 2012 dwar 'Suq uniku diġitali kompetittiv — il-Gvern elettroniku bħala xprun', enfasizzat il-ħtieġa ta' qafas legali ċar u koerenti għar-rikonoxximent reċiproku tal-awtentikazzjoni elettronika, l-identifikazzjoni elettronika u l-firem elettroniċi (li hu meħtieġ sabiex jiggarantixxu li s-servizzi amministrattivi transkonfinali jkunu jistgħu joperaw fl-UE kollha). Din ġiet segwita mir-riżoluzzjoni tat-22 ta' Mejju 2012 dwar it-Tabella ta' Valutazzjoni tas-Suq Uniku.

Fil-11 ta' Diċembru 2012, il-Parlament adotta wkoll żewġ riżoluzzjonijiet mhux leġiżlattivi relatati mas-suq uniku, waħda dwar it-twettiq tas-Suq Uniku Diġitali u oħra dwar Strateġija dwar il-Libertà Diġitali fil-Politika Barranija tal-UE, fejn enfasizza l-appoġġ qawwi tiegħu għall-prinċipju tan-newtralità tal-internet. Dan ifisser li fornituri tas-servizzi tal-internet m'għandhomx jimblokkaw, jiddiskriminaw kontra, ixekklu, jew jiddegradaw, anki permezz ta' tariffi, l-abilità ta' kwalunkwe persuna li tuża servizz biex ikollha aċċess, tuża, tibgħat, tippowstja, tirċievi, jew toffri kwalunkwe kontenut, applikazzjoni, jew servizz tal-għażla tagħha irrispettivament mis-sors jew il-mira. Fl-istess riżoluzzjoni, il-Parlament stieden ukoll lill-Kummissjoni u lill-Kunsill jippromwovu u jippreservaw standards għoljin ta' libertà diġitali fl-UE. L-għan tar-riżoluzzjonijiet kien li jiġu żviluppati l-politika u l-prattika bil-ħsieb li jiġi stabbilit suq uniku diġitali reali fl-UE sabiex ilaħħaq ma' settijiet differenti ta' regoli nazzjonali fl-oqsma ewlenin inklużi l-VAT, is-servizzi tal-posta u d-drittijiet tal-proprjetà intellettwali. Il-prinċipji tan-newtralità tal-internet u l-internet miftuħ, kif ukoll it-tneħħija tat-tariffi tar-roaming, ġew introdotti bħala parti minn pakkett leġiżlattiv li jistabbilixxi miżuri dwar is-suq uniku Ewropew għal komunikazzjonijiet elettroniċi u sabiex jinkiseb Kontinent Konness (COM(2013)0627).

Il-Parlament adotta r-riżoluzzjoni tas-7 ta' Frar 2013 b'rakkomandazzjonijiet lill-Kummissjoni dwar il-governanza tas-Suq Uniku li jistabbilixxi ċiklu ta' governanza tas-suq uniku bħala pilastru speċifiku tas-Semestru Ewropew. Barra minn hekk, il-Parlament adotta r-riżoluzzjoni tal-25 ta' Frar 2014 dwar il-governanza tas-Suq Uniku fis-Semestru Ewropew 2014, segwita mir-riżoluzzjoni tiegħu tas-27 ta' Frar 2014 dwar SOLVIT. Il-Parlament adotta wkoll ir-riżoluzzjoni tat-12 ta' April 2016 bit-titolu 'Lejn regolamentazzjoni mtejba tas-suq uniku' li fiha enfasizza l-ħtieġa li titneħħa r-regolamentazzjoni żejda, il-burokrazija u l-impatti negattivi filwaqt li jintlaħqu l-objettivi ta' politika u jinkiseb ambjent regolatorju kompetittiv li jappoġġja l-impjiegi u l-intraprenditorija fl-Ewropa. Sabiex ikun iffaċilitat l-aċċess online għall-informazzjoni, il-proċeduri amministrattivi u s-servizzi ta' assistenza li ċ-ċittadini u n-negozji jeħtieġu, il-Parlament ippromwova l-istabbiliment ta' portal diġitali uniku (ir-Regolament (UE) 2018/1724)[2].

Fid-9 ta' April 2015, il-Parlament adotta riżoluzzjoni li titlob lill-Kummissjoni tagħti spinta lill-kummerċ elettroniku. Il-Parlament imbagħad adotta r-riżoluzzjoni tad-19 ta' Jannar 2016 bit-titolu 'Lejn Att dwar is-Suq Uniku Diġitali', segwita minn għadd ta' miżuri mmirati biex jibnu s-suq uniku diġitali, eż. f'oqsma bħall-ekonomija kollaborattiva[3], il-pjattaformi online[4], l-intelliġenza artifiċjali[5], eċċ.

---

[2]Ir-Regolament (UE) 2018/1724 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-2 ta' Ottubru 2018 li jistabbilixxi gateway diġitali unika li tipprovdi aċċess għal informazzjoni, għal proċeduri u għas-servizzi ta' assistenza u ta' soluzzjoni tal-problemi u li jemenda r-Regolament (UE) Nru 1024/2012, ĠU L 295, 21.11.2018, p. 1.
[3]Ir-Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tal-15 ta' Ġunju 2017 dwar aġenda Ewropea għall-ekonomija kollaborattiva, Testi adottati, P8_TA(2017)0271.

L-istudju bit-titolu 'Reducing costs and barriers for businesses in the Single Market' (ippubblikat fi Frar 2016) enfasizza l-potenzjal sinifikanti tas-suq uniku diġitali biex jitnaqqsu l-ispejjeż u l-ostakli fl-UE għaċ-ċittadini u n-negozji.

Studju ieħor, 'A Longer Lifetime for Products: Benefits for Consumers and Companies'(ippubblikat f'April 2016) wera l-potenzjal li għandu s-suq uniku diġitali biex jagħmel l-ekonomija tal-UE aktar ekoloġika. Il-Parlament adotta r-riżoluzzjoni tal-4 ta' Lulju 2017 dwar l-istess suġġett.

Skont studju ieħor bit-titolu 'Social economy', ippubblikat f'Marzu 2016, is-suq uniku diġitali jista' saħansitra jagħmel l-ekonomija tal-UE aktar soċjali. L-iżvilupp tal-gvern elettroniku u ta' servizzi relatati bħas-saħħa elettronika (e-health) huwa wieħed mill-modi kif din tista' tinkiseb, kif deskritt fl-istudju 'Ubiquitous developments of the Digital Single Market' (ippubblikat f'Ottubru 2013).

Riċerka reċenti tindika li l-prinċipji tal-moviment liberu tal-merkanzija u s-servizzi u l-leġiżlazzjoni f'dan il-qasam jiġġeneraw benefiċċji stmati għal EUR 985 biljun fis-sena[6].

Mariusz Maciejewski / Christina Ratcliff / Andreea Dobrita
05/2019

[4]Ir-Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tal-15 ta' Ġunju 2017 dwar il-pjattaformi online u s-suq uniku diġitali, P8_TA(2017)0272.
[5]Ir-Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tat-12 ta' Frar 2019 dwar politika industrijali Ewropea komprensiva dwar l-intelliġenza artifiċjali u r-robotika, P8_TA-PROV(2019)0081.
[6]Poutvaara P. et al., Contribution to Growth: Free Movement of Goods. Delivering Economic Benefits for Citizens and Businesses (2019), imħejji mid-Dipartiment Tematiku A fuq talba tal-Kumitat IMCO, http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2019/631063/IPOL_IDA(2019)631063_EN.pdf u Pelkmans J. Et al., Contribution to Growth: The Single Market for Services Delivering economic benefits for citizens and businesses (2019), imħejji mid-Dipartiment Tematiku A fuq talba tal-Kumitat IMCO http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2019/631063/IPOL_IDA(2019)631054_EN.pdf